

Komplexné slúčeniny. Complex (Co-ordination) Compounds.

Stockova metóda označovania mocnstva platí aj pre názvoslovie komplexných slúčenín, napr.:

$[\text{Cr}(\text{OH}_2)_6]\text{Cl}_3$ hexaquochromium (III) chloride

$[\text{Cr}_3\text{Ac}_6(\text{OH})_2]_x$ hexaacetatodihydroxotrichromium (III) salt.

V komplexných aniónoch kyselín alebo solí sa mocnstvo centrálného atómu označuje rímskou číslicou v zátvorke za menom komplexu, ktoré je zakončené príponou *-ate*. Pre zvýšenie ľahozvučnosti sa tu často používajú latinské názvy kovov.

$\text{H}_2[\text{PtCl}_6]$ hydrogen hexachloroplatinate (IV)

$\text{H}[\text{Fe}(\text{CN})_6]$ hydrogen hexacyanoferrate (II)

$\text{K}[\text{Au}(\text{OH})_4]$ potassium tetrahydroxoaurate (III)

V názvoch neutrálnych komplexov (neelektrolytov) nie je obvyčajne treba označovať mocnstvo centrálného atómu. Ak je to však niekedy potrebné, robí sa to podobne ako pri komplexných katiónoch.

Atómy alebo skupiny atómov, ktoré sú prítomné v komplexe, majú sa uvádzať v tomto poradí:

1. kyslé skupiny, ako napr. chloro (Cl), cyano (CN), cyanato (NCO), thiocyanato (NCS), sulfato (SO_4), nitro (NO_2), nitrato (ONO), oxalato (C_2O_4).

2. hydroxo (OH),

3. neutrálne skupiny: aquo (H_2O);

4. substituované amíny: $[\text{C}_2\text{H}_4(\text{NH}_2)_2]$;

5. amine (NH_3).

Literatúra

A. D. Mitchell: British Chemical Nomenclature (1948). — W. P. Jorissen, H. Bassett, E. D. Daniels, F. Fichter, H. Remy: J. Amer. Chem. Soc., 63, 889 (1941). W. C. Fernelius: Inorganic Syntheses. Vol. II. (1946).

OPRAVA: Prosíme našich čitateľov, aby si opravili tieto tlačové chyby:

Na str. 359 riadok 10 zdola má správne byť: орбита

Na str. 359 riadok 23 zdola má správne byť: гипотеза

Na str. 360 riadok 20 zdola má správne byť: координационное

Na str. 360 riadok 14 zdola má správne byť: реакция

NOVÉ KNIHY A ČASOPISY

Sovietska chemická literatúra vydaná r. 1948.

S. Altshter: *Kak byl otkryt D. I. Mendeleevym periodičeskij zakon*. Cena 2 r. 50 k. Goschimizdat, Moskva-Leningrad.

M. A. Bezborodov: *M. V. Lomonosov i jeho raboty po chimii i technologii silikatov*. Cena 20 r. Izd. AN SSSR, M.—L.

I. V. Kuznecov: *Ljudi ruskoj nauki*. Cena 55 r. Gostechizdat, M.—L.

P. M. Lukrjanov: *Istorija chimičeskich promyslov i chimičeskoj promyšlennosti Rossii do konca XIX v.* Cena 40 r. Izd. AN SSSR, M.—L.

Tezisy dokladov soveščanija po istorii ruskoj i sovjetskoj chimii. Izd. AN SSSR, M.—L.

V. I. Pereľman: *Kratkij spravočnik chimika*. Cena 17 r. Goschimizdat, M.—L.

S. A. Balezin, G. S. Razumovskij, A. I. Tiľko: *Laboratornye raboty po neorganičeskoj chimii*. Cena 8 r. Goschimizdat, M.—L.

E. D. Volova, A. D. Ivanov, I. A. Kurljankin, K. P. Miščenko, I. N. Chamov, L. L. Šmidt: *Rukovodstvo k praktičeskim rabotam po fizičeskoj chimii*. Cena 6 r. 50 k, Goschimizdat, M.—L.

A. I. Brodskij: *Fizičeskaja chimija*. Cena 30 r. Goschimizdat, M.—L.

B. E. Volovik, M. V. Zacharov: *Trojnje i četvernye sistemy*. Cena 8 r. Metallurgizdat, M.

M. V. Nejman, V. A. Šušunov: *Kinetičeskij metod fiziko-chimičeskogo analiza*.

G. V. Vinogradov: *Nomogramy peresčeta koncentracij*. Cena 15 r. Goschimizdat, M.—L.

Ju. S. Ljalikov: *Fiziko-chimičeskie metody analiza*. Cena 12 r. Metallurgizdat, M.

N. P. Fedotov, A. F. Alabyšev, V. A. Grigov: *Rukovodstvo k laboratornym rabotam po prikladnoj elektrochimii*. Goschimizdat, M.—L.

A. V. Vinogradov: *Organizacija zavodskih laboratorij v chimičeskoj promyšlennosti*. Cena 6 r. Goschimizdat, M.—L.

A. I. Kitajgorodskij: *Strojenje veščestv*. Cena 70 k. Goschimizdat, M.—L.

B. V. Nekrasov: *Kurs obščej chimii*. Cena 34 r. Goschimizdat, M.—L.

Ja. I. Frenkel': *Vvedenie v teoriju metallov*. Cena 12 r. Gostechizdat, M.—L.

Ja. I. Frenkel': *Statističeskaja fizika*. Cena 55 r. Izd. AN SSSR, M.—L.

N. L. Glinka: *Oščaja chimija*. Cena 17 r. 50 k. Goschimizdat, M.—L.

A. V. Moskvina: *Katodoljuminiscencija*. Cena 13 r. Gostechizdat, M.—L.

Naučnaja literatura po voprosam ljuminiscencii. Bibliografija 1935—1946 gg. Cena 21 r. Izd. AN SSSR, M.—L.

M. A. Konstantinova: *Ljuminiscentnyj analiz*. Cena 14 rub. Izd. AN SSSR, M.—L.

A. L. Liberman: *Tablicy dľa vyčislenija molekul'arnych refrakcij*. Cena 1 r. 50 k. Izd. AN SSSR, M.—L.

V. M. Ramm: *Teplotomernye apparaty*. Cena 11 r. Goschimizdat, M.—L.

Sbornik rabot po fizičeskoj chimii. Cena 29 r. Izd. AN SSSR, M.—L.

Soobščeniya o naučnyh rabotach členov vsesojuznogo chimičeskogo obščestva im. D. I. Mendelejeva. Vyp. 1. Izd. AN SSSR, M.—L.

Terminologija tehničeskoj termodinamiki. Cena 5 r. Izd. AN SSSR, M.—L.

A. I. Brodskij: *Vyčislenie termodinamičeskich funkcij*. Cena 5 r. Metallurgizdat, M.

Izvestiya sektora fiziko-chimičeskogo analiza. Cena 14 r. Izd. AN SSSR, M.—L.

M. A. Porai-Košic: *Rentgenografičeskoje issledovanie struktury tetranitropalladita kalija*. Cena 6 r. Izd. AN SSSR, M.—L.

A. V. Dumanskij: *Učenie o kolloidach*. Cena 13 r. 20 k. Goschimizdat, M.—L.

S. M. Lipatov: *Fiziko-chimija kolloidov*. Cena 12 r. 30 k. Goschimizdat.

N. N. Peskov, E. M. Aleksandrova-Prejs: *Kurs kolloidnoj chimii*. Cena 15 r. 50 k. Goschimizdat, M.—L.

S. Z. Roginskij: *Adsorbicija i kataliz na neodnorodnyh poverchnostjach*. Cena 39 r. Izd. AN SSSR, M.—L.

N. A. Figurovskij: *Sedimentometričeskij analiz*. Cena 20 r. Izd. AN SSSR, M.—L.

A. M. Čarova, E. B. Rutenberg: *Unificirovannye metody chimičeskogo analiza kološnikovoj pyli*. Cena 3 r. Izd. AN SSSR, M.—L.

I. M. Korenman: *Analiz vozducha promyšlennych predpriyatij*. Cena 5 r. Gostechizdat, M.

E. V. Aleksejevskij, R. K. Goľc, A. P. Musakin: *Količestvennyj analiz*. Cena 16 r. 50 k. Goschimizdat, M.—L.

N. A. Tananajev: *Besstružkovyj metod analiza*. Cena 12 r. Metallurgizdat, Sverdlovsk—Moskva.

D. M. Čižikov: *Metallurgija teželych cvetnych metallov*. Cena 74 r. Izd. AN SSSR, M.—L.

Izvestiya sektora platiny i drugih blagorodnyh metallov. Cena 44 r. Izd. AN SSSR, M.—L.

Tezisy dokladov soveščanija po borbe s korroziej metallov v morskoi vode. Izd. AN SSSR, M.—L.

S. A. Balezin, V. P. Barannik, I. N. Puřilova: *Primenenie inhibitorov kislotnoj korrozii*. Cena 1 r. 40 k. Goschimizdat, M.—L.

Katalog chimičeskoj laboratornoj posudy i priborov iz stekla. Cena 6 r. Goschimizdat, M.—L.

Achiezer. Pomerančuk: *Nekotorye voprosy teorii jadra*. Goschimizdat, M.—L.

S. Z. Beľnkin: *Lavinnye processy v kosmičeskich lučach*. Cena 10 r. Gostechizdat, M.

S. Ju. Lukrjanov: *Fotoelementy*. Cena 24 r. Gostechizdat, M.
S. S. Baranov, S. V. Chludov, E. V. Špol'skij: *Atlas spektrov propuskanija prozračnych okrašennych plenok*. Cena 10 r. Izd. AN SSSR, M.—L.

L. A. Sena: *Stolknovenija elektronov i ionov s atomami gaza*. Cena 7 r. 50 k. Gostechizdat, M.—L.

V. S. Kiselev: *Rukovodstvo k praktičeskim zaňatijam po tehnologii plenkoobrazujuščich veščestv*.

N. P. Agranenko, S. A. Agranenko, P. A. Pokrokovskaja: *Proizvodstvo nitrolakov i nitroemalej*. Cena 4 r. 70 k. Goschimizdat, M.—L.

G. V. Čelincev: *Očerki po teorii organičeskoj chimii*. Cena 10 r. Goschimizdat, M.—L.

V. M. Rodinov, B. M. Bogoslovskij, A. M. Fedorova: *Laboratornoje rukovodstvo po chimii promežutočnych produktov i krasitelej*. Cena 12 r. Goschimizdat, M.—L.

T. P. Unanjan: *Slovar po udobrenijam*. Cena 4 r. 75 k. Goschimizdat, M.—L.

B. M. Rybak: *Analiz nefti i nefteproduktov*. Cena 32 r. Aznefteizdat, M.—L.

B. M. Rybak: *Naftenovye kisloty*. Cena 6 r. Gostoptechizdat,

V. A. Sokolov: *Očerki genezisa nefti*. Cena 32 r. Gostopizdat, M.—L.

V. K. Ciskovskij: *Okslenie petrolatuma i parafina*. Cena 5 r. Gostoptechizdat, M.—L.

Referatnyj sbornik. Serija „Chimija i pererabotka nefti“. Vyp. 54. Cena 2 r. Gostoptechizdat, M.—L.

A. F. Dobrjanskij: *Geochimija nefti*. Cena 34 r. Gostoptechizdat, M.—L.

S. J. Jelovič, G. M. Žabrova: *Teoretičeskie osnovy gidrirovanija žirov*. Cena 10 r. Izd. AN SSSR, M.—L.

B. V. Losikov: *Fiziko-chimičeskie osnovy regeneracii masel*. Cena 7 r. 50 k. Gostoptechizdat, M.—L.

A. F. Plate: *Katalitičeskaja aromatizacija parafinovyh uglevodorodov*. Cena 17 r. Izd. AN SSSR, M.—L.

E. M. Čejfic: *Sovremennye metody polučeniya toluola iz nefti*. Cena 2 r. 50 k. Gostoptechizdat, M.

I. S. Ioffe: *Očerki rozvitija izyskanija chimioterapevtičeskih veščestv*. Cena 21 r. Izd. Voen.-mor. med. akad., Leningrad.

I. I. Striževskij, A. S. Falkevič: *Proizvodstvo acetilena iz karbida kalčija*. Cena 15 r. Goschimizdat, M.—L.

I. L. Farberov, P. N. Pitin: *Podzemnaja gazifikacija uglej*. Cena 3 r. Izd. AN SSSR, M.—L.

T. K. Bobkov: *Proizvodstvo kaučuka iz koksagyzs*. Cena 13 r. 25 k. Goschimizdat, M.—L.

Kaučuki dlja šin. Cena 5 r. Goschimizdat, M.—L.

Trudy tretej konferencii po vysokomolekularnym sojedinenijam. Cena 9 r. Izd. AN SSSR, M.—L.

Vysokomolekularnye sojedinenija. Vyp. VII. Cena 7 r. Goschimizdat, M.—L.

Tézisy dokladov soveščanija po izučeniju i ispolzovaniju lignina. Izd. AN SSS, M.—L.

Biochimia vinodelija. Sbornik 2. Cena 9 r. Izd. AN SSSR, M.—L.

S. M. Prokšev: *Biochimija kartofelja.* Cena 13' r. Izd. AN SSSR, M.—L.

Podľa údajov z časopisu *Uspechi chimii*, 1948 a 1949 zostavil M. Zikmund.

S P O L K O V É Z V E S T I

Oznamujeme členom SChS, že kniha *Cement* od E. Jirku je takmer vypredaná. Záujemci z radov členstva dostanú ešte po jednom exemplári za Kčs 230.—.

Vydanie knihy Prof. Dr. Ing. J. Vašátka „Čistenie repnej šľavy redukovanou prísadou vápna na čerenie“ sa v tlačiarňi zdržalo, predpokladáme však, že asi za 2 mesiace sa na knižnom trhu i táto významná publikácia objaví. Bolo by pre nás veľmi vítané, keby sa členovia teraz hlásili o túto knihu na adresu Administrácie Chemických zvestí.

Veľké ťažkosti a značné výdavky nám spôsobuje to, členovia SChS a aj ostatní odberatelia Chemických zvestí neoznamujú zmeny svojej adresy. Stáva sa potom, že sa nám Chemické zvesti vracajú a zasa odberatelia ich urgujú, avšak ani v urgenciách neuvedú novú adresu. Preto opätovne prosíme, oznámte nám včas zmenu Vašej adresy.

Musíme však pochváliť našich prispievateľov, ktorí svoje práce posielajú vzorne a podľa nami daných pokynov vystrojené. Ďakujeme im!